

BELEID GEZONDHEID EN VEILIGHEID
Kinderopvang 't Werkel Zwolle

Dagopvang
Peuteropvang
Buitenschoolse opvang

Inleiding	3
1. Missie en visie	3
2. Grote risico's	4
3. Omgang met kleine risico's	5
4. Risico-inventarisaties	5
5. Thema's uitgelicht	6
5.1. grensoverschrijdend gedrag	
5.2. achterwachting	
5.3 vierogenprincipe	
6. EHBO regeling	7
7. Beleidscyclus	7
7.1. beleidscyclus	
7.2. plan van aanpak	
7.2.1. welke maatregelen worden genomen?	
7.2.2. hoe worden maatregelen geëvalueerd?	
8. Communicatie en afstemming intern en extern	8
9. Ondersteuning van klachten	8

Inleiding

't Werkel maakt sinds 1 januari jl deel uit van Stichting Eigen&Wijzer waarvan het hoofdkantoor in Loosdrecht gevestigd is. Voor 't Werkel maken we daarom per 1 januari '19 gebruik van het kwaliteitshandboek van Eigen&Wijzer.

In het beleid Veiligheid & Gezondheid wordt beschreven hoe er binnen kinderopvang 't Werkel Zwolle vorm wordt gegeven aan het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locaties werken. Met als doel onze kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen worden beschermd tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Dit beleidsplan is gebaseerd op de missie en visie van 't Werkel op het gebied van veiligheids- en gezondheidsbeleid en op de basis van de werkdocumenten en protocollen van het Kwaliteitshandboek van Stichting Eigen&Wijzer.

Om tot de locatiespecifieke beleidsplannen te komen worden er aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd binnen het team. Centraal staat hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk worden er maatregelen opgesteld voor verbetering.

De locatiecoördinator is verantwoordelijk voor aanpassingen in en implementatie van het locatiespecifieke beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. De beleidsmedewerker kan hierbij waar nodig ondersteunen en is verantwoordelijk voor het organisatie brede beleidsplan Veiligheid en Gezondheid, welke als basis dient voor de locatiespecifieke beleidsplannen, en de protocollen waarin in dit beleid wordt verwezen.

Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt. Als leidraad voor de risico-inventarisatie hebben we gebruik gemaakt van de checklijsten (quickscans) zoals deze staan in de Risicomonitor.

Dit beleidsstuk Gezondheid en veiligheid is voor alle ouders op aanvraag in te zien. Ouders worden hierover geïnformeerd tijdens het intakegesprek. Daarnaast wordt er jaarlijks aandacht aan besteed in onze nieuwsbrief aan ouders. In de nieuwsbrief wordt beschreven hoe we in het afgelopen jaar hebben gewerkt aan ons beleid Veiligheid en Gezondheid en hoe we hier het komende jaar aan gaan werken. Ook staat dit punt jaarlijks op de agenda in het overleg met de oudercommissie.

1. Missie en visie

Bij 't Werkel kan ieder kind zich op eigen wijze ontwikkelen en wijzer worden. Ieder kind heeft zijn behoeften, kwaliteiten, interesses en ontwikkeldoelen.

Vanuit een veilige, gezonde en vertrouwde basis, waar wij kinderen afschermen van grote risico's en hen leren omgaan met kleine risico's, dagen wij hen uit te ontdekken wie zij zijn, nieuwsgierig in het leven te staan, probleemoplossend te denken, hun kwaliteiten te ontplooiën, hun interesses te verbreden en wijzer te groeien. Dit doen wij in nauwe (integrale) samenwerking met en in directe aansluiting op ten minste het basisonderwijs, zorg- en welzijnsinstellingen en (sport)verenigingen.

Datum uitgifte: januari 2018

Datum laatste wijziging: 25 juli 2019

Wij bieden kinderen op ieder ontwikkelingsniveau een grote variëteit aan activiteiten en begeleiden kinderen in hun ontwikkeling tot zelfstandig en democratisch burgers. Wij wijzen hen de weg!

Onze visie op veiligheid en gezondheid is gebaseerd op onze kernwaarden:

veiligheid, aandacht, ontwikkelen en samen.

Deze kernwaarden vormen de grondslag voor ons veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van veiligheid en gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn: 1) het bewustzijn van mogelijke risico's, 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's en 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen. Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Alle locaties van 't Werkel zijn gericht op buiten spelen en natuurbeleving.

Elke locatie heeft zijn eigen veiligheids- gezondheidsbeleid.

In het locatie specifieke gedeelte wordt (binnen het kader van de algemene visie van Eigen&Wijzer op veiligheid en gezondheid) uiting gegeven aan het beleid veiligheid en gezondheid.

2. Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken.

Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Vallen (van hoogte) en botsen. Genomen maatregelen zijn:
werken volgens kwaliteitshandboek deel 1 / hoofdstuk 17.0 veiligheid; 30.0 vervoer en uitstapjes en 31.0 ongevallen.
- Verstikking. Genomen maatregelen zijn:
werken volgens kwaliteitshandboek deel 1 / hoofdstuk 17.0 veiligheid, 29.0 klimaatbeheersing en 31.0 ongevallen.
- Vergiftiging. Genomen maatregelen zijn:
werken volgens kwaliteitshandboek deel 1 / hoofdstuk 17.0 veiligheid, 29.0 klimaatbeheersing, 31.0 ongevallen..
- Verbranding. Genomen maatregelen zijn:
werken volgens kwaliteitshandboek deel 1 / hoofdstuk 17.0 veiligheid,31.0 ongevallen en 36.0 bedrijfshulpverlening.
- Verdrinking. Genomen maatregelen zijn:
werken volgens kwaliteitshandboek deel 1 / hoofdstuk 17.0 veiligheid en 31.0 ongevallen.
- Buiten spelen. Genomen maatregelen zijn:
Hekje plaatsen voor de buitentrap; is gerealiseerd;
- Nieuwe vluchtroute realiseren, zodat de Stints achter het pand opgeborgen kunnen worden; is gerealiseerd en akkoord bevonden door de Brandweer

Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Grensoverschrijdend gedrag. Genomen maatregelen zijn:
werken volgens kwaliteitshandboek deel 1 / hoofdstuk 35.0 ongewenste omgangsvormen, 39.0 pedagogisch beleid en hoofdstuk 42.0 vierogenbeleid. Zie verder hoofdstuk 4.
- Kindermishandeling. Genomen maatregelen zijn:
werken volgens kwaliteitshandboek deel 1 / hoofdstuk 32.0 meldcode Kindermishandeling & Huiselijk Geweld
- Vermissing. Genomen maatregelen zijn:
werken volgens kwaliteitshandboek deel 1 / hoofdstuk 25.0 toegangsbeleid, 30.0 vervoer en uitstapjes en 33.0 protocol vermissing kind.

Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Ongezond binnen- en buitenmilieu. Genomen maatregelen zijn:
- *werken volgens kwaliteitshandboek deel 1 / hoofdstuk 29.0 protocol klimaatbeheersing.*
- Ziekte. Genomen maatregelen zijn:
werken volgens kwaliteitshandboek deel 1 / hoofdstuk 19.0 hygiëne; hoofdstuk 21.0 personeelsbeleid; hoofdstuk 37.0 protocol medische handelen en hoofdstuk 38.0 zieke kinderen.

3. Omgang met kleine risico's

De kinderen mogen op eigen wijze ontdekken en wijzer worden. Hierbij hoort ook dat zij om leren gaan met kleine risico's. Wij zorgen voor een veilige, gezonde en vertrouwde basis door hen af te schermen van de grote onaanvaardbare risico's (zie hoofdstuk 2) en leren hen om te leren gaan met kleine risico's. Het oplopen van bijvoorbeeld een bult of een schaafwond kan gebeuren.

Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- het heeft een positieve invloed op fysieke gezondheid;
- het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen;
- het vergroot sociale vaardigheden

Daarom aanvaarden wij de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten. Ook leren de jonge kinderen dat ze niet met de afvallemmer mogen spelen, maar wel zelf hun luier weg mogen gooien.

De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn vastgelegd in de groepsregels. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

Zie ook: *kwaliteitshandboek deel 1 / 17.0 veiligheid, 19.0 hygiëne en 39.0 pedagogisch beleid.*

Datum uitgifte: januari 2018

Datum laatste wijziging: 25 juli 2019

4. RIE

In de periode februari 2019 hebben we de risico-inventarisatie gezondheid en veiligheid uitgevoerd. In mei 2019 hebben we de risico-inventarisatie gezondheid en veiligheid opnieuw uitgevoerd voor het kdv ivm de hernieuwde indeling van de kdv-groepen (verticaal naar horizontaal). Dit is gedaan met een pm-er van het kdv (Miranda Rorije) en met een pm-er van de BSO (Simone Timmerman). Namens de oudercommissie waren Cathryn Huibregse Bimmel en Nadia Laroes hierbij aanwezig. We hebben als hulpmiddel voor de risico-inventarisatie gebruik gemaakt van de lijsten uit de quickscans van de Risico-monitor. We gebruiken de Risico-monitor niet meer als instrument sinds de brand bij de Risico-monitor vorig jaar, toen al onze gegevens daardoor verloren zijn geraakt.

Aan de hand van onze risico-inventarisatie hebben we de risico's in kaart gebracht. De grote risico's zijn reeds beschreven in hoofdstuk 3.

5. Thema's uitgelicht

5.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locaties heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens teamoverleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken;
- In ons pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is;
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring) en staan geregistreerd en gekoppeld aan 't Werkel in het Personenregister Kinderopvang.
- we werken met een vierogenbeleid.
- medewerkers kennen het vierogenbeleid.
- het vierogenbeleid wordt goed nageleefd.
- medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang.
- medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang.
- er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed.
- medewerkers kennen het protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed.
Zie verder: *hoofdstuk 2 - sociale veiligheid*.

5.2. Achterwachtregeling

Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en er geen andere volwassene op de locatie is, wordt de achterwacht-regeling toegepast. Dit betekent dat in geval van

Datum uitgifte: januari 2018

Datum laatste wijziging: 25 juli 2019

calamiteiten een achterwacht beschikbaar is die binnen vijftien minuten aanwezig kan zijn op de opvanglocatie. De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden.

De achterwacht op locatie 't Werkel is: Esther Dunnink/ Marielle Hettinga.

5.3. Vierogenprincipe

De opvang bij 't Werkel is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Ons organisatiebrede vierogenbeleid staat omschreven in: KWH deel 1/ 42.0 vierogenbeleid.

6. EHBO-regeling

Binnen 't Werkel doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Op onze locatie hebben alle vaste medewerkers een geldig en geregistreerd oranje-kruis certificaat voor kinder-EHBO. De certificaten zijn in 2018 en 2019 behaald bij het volgende instituut: CdBEHBO te Zwolle. Daardoor is er ten allen tijde op zowel het KDV als de BSO een pm-er aanwezig met een geldig kinderehbo certificaat.

7. Beleidscyclus

7.1. Van doelen naar maatregelen en acties en het bijstellen van beleid

Onze beleidscyclus starten we met een uitgebreide risico-inventarisatie. Tijdens een teamoverleg bepalen we welke medewerker van het kdv en welke medewerker van de BSO de risico-inventarisatie gaan uitvoeren en gedurende welke periode hieraan wordt gewerkt. Bij de uitvoering van de risico-inventarisatie is of de locatie-coördinator of de regiomanager aanwezig. Tevens is er een afvaardiging van de oudercommissie aanwezig. Zo zijn er verschillende disciplines betrokken bij de inventarisatie en zijn er elk jaar weer andere pm-ers actief betrokken bij de uitvoering van de risico-inventarisatie. De uitvoering van de risico-inventarisatie wordt zonder uitzondering gedaan gedurende de opvangdagen en tijden van 't Werkel. De aanwezige medewerkers op de groep worden tijdens de inventarisatie ook betrokken bij de inventarisatie op hun eigen groep. Op basis van de uitkomsten van de inventarisatie maken we een actieplan en een jaarplan op. De voortgang van beide plannen wordt één keer per kwartaal tijdens het teamoverleg besproken. In de 'Jaarplanning evaluatie kwaliteitwijzer' staat per overleg genoemd welke thema's er besproken worden. De data voor de verschillende overleggen wordt jaarlijks vastgesteld door de locatie coördinator en de regiomanager. De locatie coördinator zet vervolgens het jaarschema in Wijs zodat het voor alle medewerkers direct toegankelijk is.

Op basis van de evaluaties stelt de locatiecoördinator en indien nodig met behulp van de beleidsmedewerker, het locatie specifieke beleidsplan veiligheid en gezondheid bij. De beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor aanpassingen in de organisatie brede protocollen. Deze zijn allen onderdeel van het kwaliteitshandboek, welke jaarlijks geëvalueerd wordt.

7.2. Plan van aanpak

7.2.1. Welke maatregelen worden genomen?

De risico-inventarisatie heeft inzicht gegeven in de huidige stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van deze inventarisaties zijn er een aantal actiepunten op de agenda gezet met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren. De belangrijkste actiepunten zijn:

- Het waterprotocol weer opnieuw onder de aandacht brengen; deze wordt in Wijs geplaatst waarna elke pm-er na het lezen hiervan een vinkje zet onder het bericht; in het eerst volgende teamoverleg wordt hier aandacht aan besteedt;
- Voor gebruik van de tipi de tipi checken op zwerfvuil; daarnaast standaard elke maandagochtend de tipi checken op zwerfvuil ivm hangjongeren die bij periodes gebruik maken van de tipi in het weekend en hun afval laten slingeren;
- Bij het vinden van zwerfafval in de tipi of op het terrein foto's maken en doorgeven aan de locatie coördinator; zij zorgt ervoor dat onze vaste wijkagent hierover wordt geïnformeerd;
- Na overleg met de wijkagent heeft de wijkagent besloten in het weekend en in de avonden 't Werkel standaard mee te nemen tijdens de surveillanceronde in de wijk;
- Extra aandacht besteden aan handen wassen na toiletbezoek bij de BSO-kinderen
- Extra aandacht besteden aan handen wassen voor het buiten eten met de kdv-kinderen en de peutergroep;

7.2.2 Hoe worden maatregelen geëvalueerd?

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we frequent de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens ons teamoverleg. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast.

8. Communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat onze medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is. Indien nodig wordt er een extra teamoverleg ingepland.

Tijdens teamoverleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Eén keer per kwartaal wordt dit in het groot teamoverleg besproken. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Via de nieuwsbrief en via de oudercommissie berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen.

9. Ondersteuning en melding van klachten

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen. Indien we er met de medewerker of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang en in het uiterste geval met de Geschillencommissie Kinderopvang. Zie verder: *kwaliteitshandboek deel 1 / 13.0 klachtenregeling*.

